

Som investigadors

L'escola Pompeu Fabra

Visita Les Bernardes

Observem...

Mirant l'edifici i comparant-lo amb la foto antiga hem observat...

Que l'edifici actual és diferent en algunes coses, tot i que conserva una gran semblança amb el de la fotografia: en l'antic, no hi havia la torre, la capella, ni altres sales del costat dret de la imatge actual.

Aquesta torre va ser construïda quan les monges Bernardes s'hi van instal·lar, juntament amb la capella i altres dependències, que no es veuen a la façana.

Actualment hi ha alguns elements d'ornamentació i de mobiliari urbà, que no s'aprecien en la foto antiga, com el logotip i el nom de les Bernardes al costat esquerre de la porta d'entrada principal, el taulell d'anuncis de la dreta, la senyera catalana que penja de la balconada, damunt la porta d'accés.

La Diputació de Girona va comprar-lo per a convertir-lo en la nova Casa de Cultura de Salt, el 1983, allà s'hi han fet moltíssimes activitats i durant un període, també va ser la seu de la Universitat Oberta de Catalunya, el Centre de Suport del Gironès.

També és molt diferent l'entorn, en la primera hi ha molts camps al voltant, no hi havia edificis al costat, el carrer Major devia passar per davant però no es veu massa, ni tampoc hi ha trànsit de cotxes, ni de persones.

La foto és en un color sèpia, encara no hi havia colors.

Tot al contrari en la foto actual, que està presa des de la plaça de la Llibertat. Les Bernardes està situat en el centre de Salt, avui dia, en una ciutat plena de vida i moviment, en la nostra fotografia s'aprecia la gent que prenen el sol, i alguns de nosaltres que dibuixem la façana amb tot detall.

Imaginem...

Mentre estàvem observant l'edifici, hem sentit un grinyol molt estrany. Una porta que no havíem vist fins aquell moment s'anava obrint poc a poc... Ens hi hem acostat, hem entrat i... ens hem trobat al bell mig d'una habitació. En un racó hi havia un grup de persones amb uns vestits molt antics...

Havíem fet un salt al passat!!!

Quina aventura en sortirà?

Alguns duïen hàbits religiosos, una casulla amb el cap cobert per la caputxa, de manera que no es podia veure qui eren, també hi havia uns pagesos molt ben guarnits amb camisa, armilla i llacet, duïen calces de vellut i espartenyas de betes... Els dos més alts, portaven faixa i barretina.

Les senyores duïen un vestit llarg fins els turmells i un barret petitó.

Tal com anaven vestits semblava que eren força rics...

Qui devien ser? Serien els amos de la fàbrica? Els vèiem d'esquenes i no els coneixíem.

I si fossin els amos de can Tarrés, que vivien a l'actual edifici de Les Bernardes i eren els administradors del Marquès de Camps? Allà reunits potser parlaven de negocis, de contractar algú, o bé, passaven comptes per la terra que treballaven...

De sobte, un senyor baixet, amb ulleres s'amagava darrera un armari. Anava vestit amb túnica fosca, quasi negra, desfilada, vella i esparracada... Calçava unes espartenyas molt velles i brutes de fang, d'on sortien uns dits blaus pel fred... Feia por! La seva cara era molt prima, seca, amb la pell molt arrugada, tot ell semblava un sac d'ossos.

Què devia voler? I, què podíem fer nosaltres? Però havíem d'anar de pressa.

Semblava que no tenia bones intencions! Amb això, ens varem empescar un pla:

Dos de nosaltres ens disfressaríem, un a cavall de l'altre, amb un llarg abric que ens camuflaria i entraríem com si res, amb seguretat, tot dient:

- Atureu-vos! Sóc l'agutzil! Faci el favor d'explicar-me per què espia aquests vilatans!

Aleshores l'home va contestar:

-Sóc un pobre pagès que no puc alimentar la meva família. La collita ha estat molt dolenta i he de pagar massa tributs. Volia agafar-vos diners, però perdoneu-me... Estic desesperat!

La resta del grup vigilàvem que no s'escapés. Quan varem sentir l'explicació ens vam entristir molt, la seva família passava gana i fred...

Així que els senyors de can Tarrés van reaccionar, van acostar-s'hi i li digueren que no li donarien diners però, si estava disposat a treballar de valent, li donarien feina.

Ell es va posar molt nerviós, content i estava molt agraït, quasi plorava d'alegria. La seva expressió havia canviat molt!

Ara s'entreveia la solució al seu problema.

De cop tots van adonar-se de que nosaltres érem allà, i just en aquell moment es va tornar a obrir la porta, com per art de màgia, i sortírem ràpidament per allà on havíem entrat.

Vocabulari de l'aventura

En el nostre viatge al passat ens hem trobat amb moltes paraules noves. Hem recollit aquestes:

noms	verbs	adjectius
Armillà	Calçar-se	Agraït
Casulla	Entreveure	Desesperat
Vellut	Amagar-se	Esparracada
Agutzil	Camuflar	Desfilada
Tributs	Disfressar	Arrugada

Si voleu saber-ne més, consulteu el bloc de "El cove de les paraules":
<http://covedelesparaules.wordpress.com>